

नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प,

डॉ पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला भारत मौसम विभाग

ईमेल - mahapocra@gmail.com, gkmsakola@yahoo.com

अकोला, कृषी हवामान सल्ला

मंगळवार दिनांक: ०९ फेब्रुवारी २०२१

हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १० ते १४ फेब्रुवारी २०२१))					
	दिनांक	१०/०२	११/०२	१२/०२	१३/०२	१४/०२
पाऊस (मिमी)		०	०	०	०	०
कमाल तापमान (अं.से.)		३१.८	३२.२	३२.५	३२.८	३३.२
किमान तापमान (अं.से.)		११.२	१२.६	१३.०	१४.०	१५.०
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		४२	४४	५५	५२	५३
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		२६	२५	२६	२९	२८
वा-याचा वेग (किमी / तास)		२	२	२	२	२
वा-याची दिशा		१०१	९०	९०	९०	९०
ढग स्थिती (आकाश)		स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतःढगाळ	स्वच्छ	स्वच्छ
हवामानाचा इशारा	हवामान अंदाजानुसार दिनांक ०९ फेब्रुवारी - १३ फेब्रुवारी २०२१ दरम्यान हवामान कोरडे राहिल.					
पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि हवामान सल्ला				
हरभरा	फुल / घाटे धरणा	उशिरा पेरणी झाल्येल्या हरभरा पिकाला दाणे भरण्याच्या अवस्थेमध्ये पिकाला पाण्याचा तण पडू देऊ नये. ओलीत करतेवेळी पाणी शेतात साचणार नाही याची काळजी घावी. हरभरा पिकाची पाहणी करावी व हरबरा पिकावर घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसताच घाटे अळीने आर्थिक नुकसानाची पतळी (१-२ अब्ज्या प्रती ओळ किंवा ५ टक्के किडग्रस्त घाटे) पार केल्यास नियंत्रणासाठी पहिली फवारणी ५ टक्के निंबोळी अर्क किंवा ३०० पीपीएम अझाडीरेक्टीन ५० मि.ली किंवा १५०० पीपीएम अझाडीरेक्टीन २५ मि.ली किंवा एच.ए.एन.पि.व्ही (१x१०९ पिओबी / प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी) ५०० एल.ई / हे. किंवा क्लिनॉलफॉस २५ टक्के ई.सी २० मि.ली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी तसेच दुसरी फवारणी (पहिल्या फवारणीनंतर १५ दिवसांनी) इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के एसजी ३ ग्रॅम किंवा ईथिऑन ५० टक्के ईसी २५ मि.ली. किंवा फ्ल्युबेंडामाईड २० टक्के डब्ल्युजी ५ मि.ली किंवा क्लोरान्द्रोनिलीप्रोल १८.५ एस.सी. २.५ मि.ली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.				
गहू	वाढ	वेळेवर पेरलेल्या बागायती गव्हास पेरणीनंतर ६५ ते ७० दिवसांनी फुलोर अवस्थेत ओलीत करावे. उशिरा पेरणी झाल्येल्या बागायती गव्हास पेरणीनंतर ४५ ते ५० दिवसांनी कांडी अवस्थेत ओलीत करावे.				
करडी	फुल	करडई पिकावर मावा किडीचा प्रादुर्भाव (३० टक्के प्रादुर्भावग्रस्त झाडे) दिसताच डायमीथोएट ३० टक्के प्रवाही १३ मि.ली १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.				

उन्हाळी तिळ	पेरणी / उगवण	उन्हाळी तिळाची पेरणी फेब्रुवारीच्या दुसऱ्या आठवड्या पर्यंत बियाणे ३ ते ४ किलो व रासायनिक खत २५:२५:०० नत्र:स्फुरद:पालाश प्रती हेक्टर या प्रमाणे करावी. नत्राची मात्रा पेरणीवेळी अर्धी व पेरणीनंतर एका महिन्यांनी अर्धी द्यावी. पेरणीसाठी शिफारस केलेलं वाण (एकेटी-१०१, पिकेव्ही-एनटी-११) चा समावेश करावा,
उन्हाळी भुईमुग	पेरणी	उन्हाळी हंगामात पेरणी नंतर लगेच पाण्याची दुसरी पाळी द्यावी. पेरणीनंतर शक्यतोवर खांडण्या पडणार नाही असे पाहावे पण असल्यास उगवणीनंतर ताबडतोब म्हणजे १० दिवसांच्या आत खांडण्या भराव्यात.
फळझाडे	वाढ	<p>आंबा मोहराचे तुडतुडे व कोळी या किडीपासून संरक्षण करण्यासाठी डायमिथोएट ३० टक्के १६.५ मिली अधिक पाण्यात मिसळणारे गंधक ३० ग्रॅम किंवा डिनोकॅप १० मिली १० लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.</p> <p>मृग बहराचे संत्र्याची फळे तोडण्यापूर्वी १० ते १५ दिवसाआधी पाणी देणे बंद करावे नंतर पकतेनुसार काढणी करून व प्रतवारी करून विक्री करावी.</p> <p>आंबिया बहाराच्या वेळी जीब्रालिक आम्ल १ ग्रॅम आणि युरिया १ किलो १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी, यामुळे बहार चांगल्या प्रकारे येण्यास मदत होते.</p> <p>आंबिया बहाराचा ताण पूर्ण झालेल्या व ओलीत सुरु झालेल्या झाडांना यावेळी झाडावर नवती व आंबिया बहाराची फुले व फलधारणा होते, तसेच उष्णतामानातही वाढ होते म्हणून जमिनीनुसार ७ ते १० दिवसांच्या अंतराने दुहेरी आळे पद्धतीने नियमित पाणी द्यावे. ठिबक सिंचन संच असल्यास १ ते ४, ५ ते ७ व ८ वर्षावरील झाडांना अनुक्रमे ९ ते ४०, ६० ते ९६ व १०८ ते १३७ लिटर प्रती दिवस पाणी द्यावे.</p> <p>जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्याकरिता व तापमान संतुलित राहण्याकरिता फळझाडाचे आव्यात पाला- पाचोलाचे २ ते ३ इंच झाड आच्छदन करावे.</p>
भाजीपाला	वाढ	<p>टरबूज पिकाचे लागवड केली असल्यास नियमित पाण्याच्या पाळ्या द्याव्या. जमिनीचा मगदूर व पिकांची गरजेनुसार कालावधी कमी जास्त करावा. ठिबक सिंचनाने पाणी दिल्यास पाण्याची बचत होते व उत्पादनात सुद्धा वाढ होते.</p> <p>उन्हाळी हंगामात चवळी पिकाचे नियोजन असल्यास पुसा ऋतूराज वाण ज्यामध्ये ४०-४५ दिवसात शेंगा काढणीला येतात. या जातीची झाडे बुटकी असून भरपूर शेंगा येतात. शेंगाचे उत्पादन हेक्टरी ८ ते ८.५ तन पर्यंत मिळते. या वेतिरिक्त वाण पुसा दो-फसली, पुसा फाल्गुनी या जातीचे उत्पन्न हेक्टरी ९ टन पर्यंत मिळते. चवळीच्या सुधारित जातीची लागवड कर्व्याची असल्यास ४५ x ३० सें.मी किंवा ६० x ४५ सें.मी अंतरावर सपाट वाफ्यात करावी.</p> <p>कांदा पिकाची पुनर्लागवड झालेल्या क्षेत्रात ओलीत वेवास्थापनसाठी दर ८-१२ दिवसांनी पाण्याच्या पाळ्या द्यावेत किंवा पिकाच्या गरजेनुसार, हंगामानुसार जमिनिच्या मगदुरा प्रमाणे हा कालावधी कमी जास्त करावा. पिक स्वच्छ व निरोगी राहण्यासाठी ३-४ निंदन द्यावेत.</p> <p>उन्हाळी भेंडीची लागवड सारी वरंबा पद्धतीने १० ते १५ किलो हेक्टरी बियाणे ४५ x ३० सें. मी. अंतरावर जानेवारी-फेब्रुवारी महिन्यात करावी त्यासाठी सुधारित जाती मध्ये प्रगती (डॉ पंदेकृवि विकसित), अर्का अनामिका, पुसा मखमली, परभणी क्रांती, फुले विभक्ता या जातीची निवड करावी. वांग्यामध्ये पीक निरोगी व स्वच्छ राहण्यासाठी आवश्यकतेनुसार २-३ वेळा कोळपणी व निंदणी करून जमीन तणविरहित ठेवावी.</p> <p>शिफारसीनुसार या महिन्यात गावर, काकडी, दुधी भोपळा, काशीफळ, दोडका, कारली, डेमसे, पालक, मुळा, मेथी आणि कोथिंबीरची लागवड करावी व त्यांचे ठिबक किंवा सिंचन पद्धतीने ओलीत वेवस्थापन करावे.</p>
चारा पिक	लागवड	जनावरांना चा-यासाठी, पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार एकदल वर्गीय (मका, ओट) व व्दिदल वर्गीय (लसुन, बरसीम) घासाची पेरणी करावी.

पशु / जनावरे	-	जनावरांना बंद शेड मध्ये ठेवावे व छोट्या पिल्लांची योग ती काळजी घावी, तसेच त्यांच्या बसण्याच्या ठिकाणी पाला - पाचोळा पसरावा, त्यामुळे थंडी पासून त्यांचे संरक्षण होईल. जनावरांना पायखुरी व तोंडखुरी रोगाची प्रतिबंधक लस पशु दवाखान्यात नेऊन टोचावी. जनावरांना स्वच्छ पाणी पाजावे. शेळ्या व मेंढया यांना बुळकांडी रोगप्रतिबंधक लसीकरण करावे.
--------------	---	--

सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून, नानाजी देखमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प कार्यालय, मुंबई येथून प्रसारित करण्यात आलेली आहे.